

דְּכַתִּיב, (תהלים קי) יָדִין בְּגוֹיִם מְלֵא גְוִיּוֹת, אִיהוּ דְלֵא
 אֲשֶׁתַּנִּי קַמִּיה כָּל דְּיוֹקְנֵין דְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא מְבַעֵי לִיה
 לְבַר נֶשׁ, לְאַסְתְּמָרָא אֲרַחוּי וּשְׂבִילוּי, בְּגִין דְּלֵא יַחְטָא
 קַמִּיה דְּמֵאֲרִיה, וַיִּתְקַיֵּים בְּדִיוֹקְנָא דְאָדָם.

תָּא חֲזִי, יַחְזַקְאֵל נֶטַר פּוּמִיה מִמַּאכְלִי דְאִיסוּרֵי,
 דְּכַתִּיב, (יחזקאל ד) וְלֵא בָּא בְּפִי בֶשֶׁר פְּגוּל, זָכָה וְאֶקְרִי
 בֶּן אָדָם. דְּנִיֵּאל מַה כְּתִיב בֵּיה, (דניאל א) וַיִּשֶׂם דְּנִיֵּאל עַל
 לְבוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶת בַּג הַמְּלָךְ וּבֵינן מִשְׁתָּיו, זָכָה
 הוּא, וְאֶתְקַיֵּים בְּדִיוֹקְנֵיה דְאָדָם. בְּגִין דְּכָל מְלִין דְּעֵלְמָא,
 כְּלָהוּ דְחֵלִין מְקַמֵּי דִיוֹקְנָא דְאָדָם, דְּאִיהוּ שְׁלִיטָא עַל
 כְּלָהוּ, וְאִיהוּ מַלְכָּא עַל כְּלָא.

אֲמַר רַבֵּי יוֹסִי, בְּגִין דָּא אֲצַטְרִיךְ לִיה לְבַר נֶשׁ,
 לְאַסְתְּמָרָא מַחֻבּוּי, וְלֵא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא.
 וְעַם כָּל דָּא, בְּעֵי לִיה לְבַר נֶשׁ לְמַבְדֵּק בְּחֻבּוּי בְּכָל יוֹמָא
 וַיּוֹמָא. דְּהָא כַּד בַּר נֶשׁ קָאִים מַעְרִסִיה, תַּרְיֵן סְהַדִּין
 קַיִימִין קַמִּיה, וְאֲזִלִּי בְּהַדִּיה כָּל יוֹמָא.

בְּעֵי בַר נֶשׁ לְמִיקָם, אֵינּוּן סְהַדֵּי אֲמַרִּין לִיה בְּשַׁעְתָּא
 דְּאַפְתַּח עֵינּוּי, (משלי ד) עֵינֶיךָ לְנֹכַח יִבִּיטוּ וְעַפְעַפִּיךָ
 יִישִׁירוּ נֶגְדֶךָ. קָם וְאֶתְקִין רַגְלוּי לְמַהֲרָא, אֵינּוּן סְהַדִּין
 אֲמַרִּין לִיה, (שם) פִּלְס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְגו'. וְעַל דָּא כַּד אֲזִיל
 בַּר נֶשׁ, בְּכָל יוֹמָא, בְּעֵי לִיה לְאַסְתְּמָרָא מַחֻבּוּי.

בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא, כַּד אָתִי לִילִיָא, בְּעֵי לְאַסְתַּכְּלָא
 וּלְמַבְדֵּק, בְּכָל מַה דְּעֵבֵד כָּל הַהוּא יוֹמָא. בְּגִין
 דְּיִיתוּב מִנֵּיהּ, וַיִּסְתַּכְּל בְּהוּ תְדִיר, בְּגִין דְּיִיתוּב קָמִי
 מֵאַרְיָה. כְּמַה דָּאֵת אָמַר (תהלים נא) וַחֲטָאתִי נִגְדִי תַמִּיד,
 בְּגִין דְּיִיתוּב מִנֵּיהּ.

וְתָא חֲזִי, בְּזִמְנָא דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, לָא
 אֲשַׁתְּכַח בִּידֵיהּ חוּבָא, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ. בְּגִין
 דְּאִינוּן קְרַבְנִין, דְּהוּוּ מְקַרְבִּין בְּכָל יוֹמָא, (דף קצא ע"ב) הוּוּ
 מְכַפְּרֵי עַלֵּיהּ. הַשְׁתָּא דְּאַתְגָּלוּן יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא, וְלִית
 מֵאן דְּמְכַפֵּר עַלֵּיהּ, אֹרִייתָא הִיא מְכַפְּרָא עַלֵּיהּ,
 וְעוּבְדִין דְּכַשְׂרֹן, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָא עִמְהוּן בְּגְלוּתָא. וּמֵאן
 דְּאִיהוּ לָא מְסַתְּכַל בְּאַרְחֻי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, גְּרִים
 לְשְׂכִינְתָא לְאַתְכַּפֵּיא בְּגוּ עִפְרָא, כְּמַה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה
 כו) יִשְׁפִּילְנָה יִשְׁפִּילָה עַד אֶרֶץ וְגו'.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְכֵן מֵאן דְּאַשְׁתַּדַּל בְּאוּרִיתָא וּבְעוּבְדִין
 דְּכַשְׂרֹן, גְּרִים לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְאַרְמָא רִישָׁא
 בְּגוּ גְלוּתָא. זַכָּאָה חוּלְקִיהוּן דְּאִינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיתָא
 יִמָּא וְלִילִי.

תָּא חֲזִי, גְּלַגַּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּלַגּוּלִין בְּעֵלְמָא, בְּגִין
 לְאַרְמָא רִישָׁא דְּצַדִּיקֵיָא, דְּהָא בְּגִין דְּיָרִים יוֹסֶף
 רִישִׁיהּ בְּעֵלְמָא, עַל דְּאַשְׁתְּכַח זַכָּאָה קָמִיהּ, אַרְגִּין רַבּוּנָא

עַל עֲבָדָיו. כִּמָּה דָּאת אָמַר חֲטָאוּ מִשְׁקָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם
וְהָאוֹפֶה לְאֲדוֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם. וְכֹלָא בְּגִין לְאַרְמָא
רִישָׁא דִּיּוֹסֶף זַכָּאת. וְתָא חֲזִי, עַל יְדָא דְחֻלְמָא, אֲתַכְפִּיֵּיא
מִעַם אַחֻי, וְעַל יְדָא דְחֻלְמָא אֲתַרְבִּי עַל אַחֻי, וְאֲתַרְבִּי
עַל כָּל עֲלֻמָּא:

וַיַּחֲלֻמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלוֹמוֹ בְּלֵילָה אֶחָד אִישׁ
כַּפְתָּרוֹן וְגו', תָּא חֲזִי, דְּהָא אֲתַמָּר דְּכָל חֲלָמִין
אֲזֻלִּין בְּתַר פּוּמָא, יוֹסֶף כַּד פִּשֵׁר לְהוּ חֻלְמָא, אֲמַאי פִּשֵׁר
לְהָאִי פִּישָׁרָא טָבָא, וְלְהָאִי פִּישָׁרָא בִּישָׁא. אֶלָּא, אִינוּן
חֲלָמִין עֲלֵיהּ דִּיּוֹסֶף הָוֵה, וּבְגִין דִּידַע מְלָה עַל עֲקָרָא
וְשָׂרְשָׁא דִּילָהּ, בְּגִין כַּךְ פִּשֵׁר חֻלְמָא לְהוּ כִּמָּה דְאַצְטְרִיךְ.
לְכָל חַד וְחַד פִּשֵׁר לְהוּן פִּישָׁרָא, לְאַהֲדָרָא מְלָה עַל
אֲתַרְיָה.

מָה כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֶף הֲלֹא לְאֱלֹהִים פְּתָרוֹנִים
סִפְרוּ נָא לִי. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּהִכִּי מִבְּעֵי לִי
לְמַפְשֵׁר חֻלְמָא, לְפַקְדָּא פִּישָׁרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּגִין דְּתַמָּן אִיהוּ קִיּוּמָא דְּכֹלָא, וּבִיָּה קִיּוּמָא פִּישָׁרָא.
תָּא חֲזִי, הָא אֲתַמָּר דְּדַרְגָּא דְּחֻלְמָא לְתַתָּא אִיהוּ, וְאִיהוּ
דְּרַגָּא שְׁתִּיתָאָה. בְּגִין דְּהָא מֵאֲתַר דְּנִבּוּאָה שְׂרִיא
עַד הָאִי דְּרַגָּא דְּחֻלְמָא, שִׁיתָא דְּרַגִּין אִינוּן. וְסֻלְקָא
פִּישָׁרָא מִדְּרַגָּא דְּחֻלְמָא, לְדְרַגָּא אַחְרָא. חֻלְמָא אִיהוּ

דְּרָגָא דְלִתְתָא, וּפִישְׂרָא קַיִמָא עֲלֵייהוּ. וּפִישְׂרָא קַיִמָא
בְּדְבוּר, וְעַל דָּא בְּדְבוּר קַיִמָא מְלָה. דְּכְתִיב הֲלֵא
לְאֱלֹהִים פְּתֻרֹנִים, הֲלֵא לְאֱלֹהִים וּדְאִי.

תָּא תְּזִי, מַה כְּתִיב, וַיִּסְפֹּר שֶׁר הַמְּשֻׁקִים אֶת חֲלוּמוֹ
לְיוֹסֵף וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (מלכים ב ב) וַיְהִי
בְּעֵבְרָם וְאֵלֵיהֶם אָמַר אֵל אֱלִישָׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה לָךְ
בְּטָרָם אֶלְקָח מֵעֵמֶךָ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע וַיְהִי נָא פִי שְׁנַיִם
בְּרוּחֶךָ אֵלַי. הֲכָא אֵית לְאַסְתְּפֻלָּא, וְהֵאֵי קָרָא תְּוֹוְהָא
אֵיהֶוּ. וְאֵלֵיהֶם אָמַר אֵל אֱלִישָׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה לָךְ, וְכִי
בְּרִשׁוּתִיָּה קַיִמָא, וְהֵא בְּרִשׁוּתִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֵיהֶוּ. וְתוּ, דְאֱלִישָׁע הֲכִי נְמִי אֵיהֶוּ הָוָה יְדַע, מֵאִי טַעֲמָא
אָמַר, וַיְהִי נָא פִי שְׁנַיִם בְּרוּחֶךָ אֵלַי.

אֶלָּא וּדְאִי, מֵאֵן דְאֶחִיד בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְכֹל עֲלָמִין,
הֵיךְ לָא יְהֵא בְּרִשׁוּתִיָּה דָּא. וּדְאִי אֵלֵיהֶוּ, וּשְׂאָר
צְדִיקִים, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד רְעוּתְהוֹן דְצְדִיקֵיָּא
תְּדִיר. דְכְתִיב, (תהלים קמח) רְצוֹן יִרְאוּ יַעֲשֶׂה, וְכֹל שְׁפֹן
דְהֵוָא רוּחָא קְדִישָׁא, דִּי עֲלֵיהּ, יְרִית לֵיהּ לְצְדִיקָא
דְאֱלִישָׁע, דְהָוָה שְׁמָשָׁא דִּילֵיהּ. וְהֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אָמַר לֵיהּ (מלכים א יט) וְאֵת אֱלִישָׁע בֶּן שַׁפְט מֵאַבְל מְחוּלָּה
תְּמַשַׁח לְנָבִיא תַחְתֶּיךָ, וְעַל דָּא הָוָה לֵיהּ לְאֱלִישָׁע לִירְתָא
לֵיהּ.

פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחָךְ, מֵאֵי פִי שְׁנַיִם בְּרוּחָךְ אֵלַי, וְכִי סִלְקָא
 דְּעֵתְךָ, דְּעַל חַד תְּרִין שְׂאִיל, וּמַה דְּלֹא הוּא
 בְּרִשׁוּתֵיהּ, הֵיךְ שְׂאֵל מִינֵיהּ. אֵלֶּא, אֵיהוּ לָא שְׂאִיל רוּחַ
 עַל חַד תְּרִין, אֵלֶּא ^(אִיחֻו) הַכִּי שְׂאֵל מִינֵיהּ, בְּהֵוּא רוּחָא
 דְּהוּא לֵיהּ, דְּיַעֲבִיד ^(ד"א ל"ג חד) תְּרִין גְּמוּסִין בְּעֵלְמָא,
 בְּהֵוּא רוּחָא.

מַה כְּתִיב וַיֹּאמֶר הַקָּשִׁית לְשֹׂאֵל אִם תִּרְאֶה אוֹתִי לְקַח
 מֵאַתָּךְ יְהִי לְךָ כֵּן וְאִם אֵין לָא יְהִיָּה. מֵאֵי טַעְמָא אִם
 תִּרְאֶה אוֹתִי. אֵלֶּא אָמַר לֵיהּ, אִם תִּיכּוּל לְמִיקָם עַל
 עֲקָרָא דְרוּחָא דְשִׁבְקָנָא לְךָ, בְּשַׁעְתָּא דְאַתְנַסִּיבְנָא מִינְךָ,
 יְהִי לְךָ כְּדִין. דְּהָא כָּל הָהוּא עֲקָרָא דְרוּחָא בְּשַׁעְתָּא
 דְּיִסְתַּפֵּל בֵּיהּ, כַּד חָמֵי לֵיהּ לְאַלְיָהּוּ, יְהוּי דְּבִיקוּתָא בֵּיהּ,

כְּדָקָא יֵאוּת. ^(דף קצב ע"א)

תָּא חֲזִי, הָאֵי מֵאֵן דְּאַסְתַּפֵּל בְּמַה דְּאוּלִּיף מֵרַבִּיָּה, וְחָמֵי
 לֵיהּ בְּהֵוּא חֲכַמְתָּא, יְכִיל לְאַתּוּסְפָּא בְּהֵוּא רוּחָא
 יִתִּיר. תָּא חֲזִי, דְּהָא יוֹסֵף בְּכָל מַה דְּאֵיהוּ עָבִיד, הוּי חָמֵי
 בְּרוּחָא דְחֲכַמְתָּא לְהֵוּא דְיּוֹקְנָא דְאַבוּי, הוּא מְסַתַּפֵּל.
 וּבְגִין כִּף הוּא מְסַתִּיעָא לֵיהּ מְלֵתָא, וְאַתּוּסְפָּא לֵיהּ רוּחָא
 אַחֲרָא, בְּנִהִירוּ עֲלָאָה יִתִּיר.

בְּשַׁעְתָּא דְּאָמַר לֵיהּ הָהוּא רָשָׁע, וְהֵנָּה גִפְּן לְפָנַי,
 אֲזַדְעוּע יוֹסֵף. דְּלֹא הוּא יַדַּע עַל מַה תִּיתִי

מֶלֶךְ, כִּיּוֹן דְּאָמַר וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים, מִיַּד אֶתְעַר
רוּחִיהָ, וְאֶתֹסֶף בְּנֵהִירוֹ, וְאֶסְתַּכַּל בְּדִיוֹקְנָא דְּאָבוּי, כְּדִין
אֶתְנַהִיר רוּחִיהָ, וַיֵּדַע מֶלֶךְ.

מָה כְּתִיב, וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים. אָמַר יוֹסֵף, הָא וְדַאי
בְּשׁוּרָה דְּחֻדּוּה בְּשְׁלִימוֹ אִיהוּ, מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין
דְּהַאי גַּפֵּן עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְחַזִּי לִיהָ, וְאֶתְבַּשֵּׁר יוֹסֵף
בְּהַאי. וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים, אֵלִין אֵינּוֹן תְּלַתָּא דְּרַגִּין
עֲלָאִין, דְּנַפְקִי מֵהַאי גַּפֵּן, כְּהַנִּי לְיוֹאֵי וַיִּשְׂרָאֵלִי.

וְהִיא כְּפּוֹרְחַת עֲלֵתָה נֹצֶה, דְּהָא בְּגִינִיהוֹן סְלָקָא כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, וְאֶתְבָּרַכַת מֵעַם מַלְכָּא עֲלָאָה. הַבְּשִׁילוֹ

אֲשַׁכְּלוֹתִיהָ עֲנָבִים, אֵלִין אֵינּוֹן צְדִיקָא דְּעֲלָמָא, דְּאֵינּוֹן
כְּעֲנָבִים מְבוּשָׁלִים כְּדָקָא חֲזִי. דְּדָבַר אַחַר הַבְּשִׁילוֹ
אֲשַׁכְּלוֹתִיהָ עֲנָבִים, דָּא הוּא יֵין דְּאֶתְנַטִּיר בְּעֲנַבֵּייהוּ
מִשְׁשֵׁת יְמֵי בְּרָאשִׁית. עַד הָכָא אֶתְבַּשֵּׁר יוֹסֵף בְּחֻלְמִיהָ,
מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה חֻלְמָא אִיהוּ דִּילִיהָ, בְּגִין דְּאִית חֻלְמִין
לִיהָ, וְלֹאֲחַרְגִין. וְאֶקַח אֶת הָעֲנָבִים, דְּאִיהוּ לִיהָ לְגִרְמִיהָ.
תְּנִינֵן, (שְׁמוֹת קְמוּד א) הַאי מֵאֵן דְּחֲמֵי עֲנָבִין חֲוּוֹרִין בְּחֻלְמָא,

סִימֵן יִפְהָ לוֹ, אוֹכְמֵי לָא. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין
דְּאִיהוּ רְזָא דְּתַרִין דְּרַגִּין יְדִיעֵן, אֵינּוֹן אוֹכְמֵי וְחֲוּוֹרֵי. הַאי
אִיהוּ טַב, וְהַאי אִיהוּ דְּלֹא טַב, וְכֻלְהוּ עֲנָבִין בְּרְזָא
דְּמַהִימְנוּתָא תְּלִיין. וְעַל דָּא מִתְפָּרְשֵׁן בְּחֻכְמַתָּא, הֵן לְטַב,

הֵן לְבִישׁ. אֲלֵיךְ צְרִיכִין רַחֲמֵי, וְאֲלֵיךְ אֲשַׁחֲוֹתָא דְרַחֲמֵי.
 תָּא חֲזִי, אָדָם הָרֵאשׁוֹן, אֲנִתְתִּיחַ סַחֲטָא לִיחַ עֲנָבִין,
 וְגָרִימַת לִיחַ מוֹתָא, וְלִכְלִ יִשְׂרָאֵל, וְלִכְלִ עֲלֵמָא. נַח
 אֲתָא לְהַנִּי עֲנָבִין, וְלֹא אֲתַנְטֵר פְּדָקָא יְאוּת, מַה פְּתִיב,
 (בראשית ט) וַיֵּשֶׁת מִן הַיֵּין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֹהֶלֶה, בְּה"א.
 בְּנֵי אֶהֱרֹן, שְׁתוּ חֲמֵרָא מִנִּיחֵו, וְקָרִיבוּ קָרְבָּנָא בְּהֵוֹא
 חֲמֵרָא, וּמִיתוּ, וְהָא אֲתַמֵּר. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב, (דברים לב)
 עֲנַבִּימוּ עֲנָבֵי רֵאשׁ אֲשַׁכְּלוֹת מְרוֹרוֹת לָמוּ, בְּגִין דְּאִינוּן
 עֲנָבִין גְּרָמֵי הָאֵי.

חֲמָא עֲנָבִין דְּאִינוּן טָבִין, בְּהֵוֹא כֶּרֶם, דְּקָא סְלָקִין
 נִיחָא וְרִיחָא בְּדַרְגִין שְׁלִימִין, פְּדָקָא יְאוּת. וְעַל
 דָּא יוֹסֵף יָדַע מְלָה, וְאִסְתַּכַּל בְּעַקְרָא, וּפְשָׁר חֲלָמָא עַל
 בּוֹרִייעָה. בְּגִין דְּאֲתַבְּשָׁר בְּהֵוֹא חֲלָמָא, פְּדָקָא יְאוּת. וּבְגִין
 כֶּךָ פְּשָׁר פְּשָׁרָא לְטַב, וְאֲתַקְיִים הָכֵי.

מַה פְּתִיב. וַיֵּרָא שֵׁר הָאוֹפִים כִּי טוֹב פְּתָר וַיֹּאמֶר אֵל
 יוֹסֵף אֵף אֲנִי בְּחִלּוּמֵי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סִלֵי חֲרִי עַל
 רֵאשִׁי. תָּא חֲזִי, אֲרוּרִין אִינוּן רִשִׁיעִיא, דְּכָל עוֹבְדֵיהוֹן
 כְּלָהוֹן לְבִישׁ. וְכָל אִינוּן מְלִין דְּאִינוּן אֲמָרִין, כְּלָהוּ
 לְבִישׁ, וְלֹא אֲבֹאֲשָׂא.

כִּיּוֹן דְּפִתַח פּוּמִיחַ בְּאֵף, מִיַּד דְּחִיל יוֹסֵף, וַיָּדַע דְּכָל
 מְלוֹי אִינוּן לְאֲבֹאֲשָׂא, וּבְשׁוֹרָה דְּבִישׁ בְּפוּמִיחַ.

וְהָיָה שְׁלֹשָׁה סְלֵי חֲרִי עַל רֵאשִׁי, כְּדִין יָדַע יוֹסֵף
 דְּאֵתְבַשֵּׁר עַל חֲרִיבוֹ דְּבֵי מִקְדָּשָׁא, וַיִּשְׂרָאֵל בְּגָלוֹתָא,
 דִּיתְגָּלוֹן מֵאַרְעָא קְדִישָׁא.

חָמִי מַה כְּתִיב, וּבַסֵּל הֶעֱלִיִן מִכָּל מֵאֲכָל פְּרָעָה מִעֲשֵׂה
 אוֹפָה וְהָעוֹף אוֹכֵל אוֹתָם מִן הַסֵּל מֵעַל רֵאשִׁי. אֲלִין
 אֵינּוֹן שְׂאָר עֲמִין, דְּמִתְכַנְשֵׁי עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְקָטְלֵי
 לוֹן, וְחֲרָבֵי בֵיתֵיהוּ, וּמִפְּזִירֵי לוֹן לְאַרְבַּע סֹטְרֵי דְעֶלְמָא.
 וְכֹלָא אֲסִתְכַּל יוֹסֵף, וַיֵּדַע דִּתְהוּא חֶלְמָא עַל יִשְׂרָאֵל, כִּד
 יְהוֹן בְּחִיּוּבָא קָמִי מַלְכָּא, מִיַּד פֶּשֶׁר לִיָּה פֶּשֶׁרָא לְבִישׁ,
 וְאֵתְקִיִים בֵּיה.

וְתָא חֲזִי, תְרִין דְרָגִין אֲלִין, דְקָא חֲמָא הָאִי, וְחֲמָא הָאִי.
 דָּא חֲמָא (דְהָא) (דף קצב ע"ב) כִּד סְלִיק, וְקָא שְׁלִיט דְרָגָא
 עֲלָאָה, וְאֵתְנַהִיר סִהְרָא. וְדָא חֲמָא, דְאֵתְחַשֵּׁךְ וְשְׁלִיט
 עֲלָהּ חִיּוּיָא בִישָׁא. וּבְגִין כֶּךָ אֲסִתְכַּל יוֹסֵף בִּתְהוּא חֶלְמָא,
 וּפֶשֶׁר לִיָּה פֶּשֶׁרָא לְבִישׁ. וְעַל דָּא, כֹּלָא בְּפִישְׂרָא קִיּוּמָא,
 וְדָא וְדָא חֲמוּ, בְּאֲלִין תְרִין דְרָגִין, דְשְׁלִיט דָּא, וְשְׁלִיט
 דָּא.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתְחַ, (תהלים נא) לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ
 נְכוֹן חִדָּשׁ בְּקִרְבִּי, הָאִי קָרָא אוּקְמוּתָהּ, אֲבַל לֵב
 טָהוֹר, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר, (מלכים א ג) וְנָתַתְּ לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ
 וְגו', וְכִתִּיב (משלי טו) וְטוֹב לֵב מְשֻׁתָּה תָמִיד, וּבְגִין כֶּךָ לֵב
 טָהוֹר וְדָאִי.

וְרוּחַ נְכוּן חֲדָשׁ בְּקֶרְבִּי, דָּא הוּא רוּחַ נְכוּן וְדָאֵי. כְּמָה
 דָּאתָ אָמַר, (בראשית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
 הַמַּיִם. וְאֶתְעָרוּ, זֶה רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְאֶתְעָרוּ, (יחזקאל יא)
 וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶן בְּקֶרְבְּכֶם. וְצִלֵּי דוּד, הֵהוּא רוּחַ נְכוּן,
 חֲדָשׁ בְּקֶרְבִּי.

בְּגִין דָּאִית מְסִטְרָא אַחֲרָא, לֵב טָמֵא וְרוּחַ עוֹעִים,
 דְּאִסְטֵי לְבַנֵּי עֲלָמָא, וְדָא הוּא רוּחַ טוֹמְאָה, דְּאֶקְרִי
 רוּחַ עוֹעִים. כְּמָה דָּאתָ אָמַר, (ישעיה ט) יִּמְסֹךְ בְּקֶרְבָּה רוּחַ
 עוֹעִים. וְעַל דָּא וְרוּחַ נְכוּן חֲדָשׁ בְּקֶרְבִּי. מְאִי חֲדָשׁ. דָּא
 חֲדוּשָׁא דְסִיְהָרָא. בְּשַׁעֲתָא דְאֶתְחַדֵּשׁ סִיְהָרָא, דְּוֹד מְלֹךְ
 יִשְׂרָאֵל חֵי וְקַיִים וּבְגִין כֶּךָ חֲדָשׁ.

רְבִּי אֶלְעָזָר וְרְבִּי יוֹסִי הָווּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא. אָמַר רְבִּי יוֹסִי
 לְרְבִּי אֶלְעָזָר, הָאִי דְכָתִיב, (מלכים א כב) וַיֵּצֵא הַרוּחַ
 וַיַּעֲמֵד לְפָנַי יְיָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתְּנֻהּ וַיֹּאמֶר יְיָ אֵלָיו כְּמָה
 וַיֹּאמֶר אֵצְא וְהִיִּיתִי רוּחַ שְׁקֵר בְּפִי כָּל נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר
 תְּפֹתָהּ וְגַם תּוּכַל צָא וַעֲשֵׂה כֵן. וְתַנִּינָן דְּהָוָה רוּחַ נְכוּן
 הַיְזַרְעָאֵלִי. וְכִי נִשְׁמָתִין, כִּיּוֹן דְּסִלְקִין וְקַיִמִין לְעֵילָא,
 אֵינּוֹן יְכַלִּין לְאַתְבָּא בְּהָאֵי עֲלָמָא, וּמְלָה תְּמִיְהָה, דְּאָמַר
 אֵצְא וְהִיִּיתִי רוּחַ שְׁקֵר בְּפִי וְגו'.

וְתוּ, מְאִי טַעְמָא אֶתְעַנֵּשׂ עֲלֵיהּ אַחָאב, דְּהָא דִּינָא
 דְּאוֹרִיִּיתָא, דְּשׁוּי שְׁמוּאֵל קַמִּיְהוּ דִּישְׂרָאֵל, הָכִי

הוא. דְּכַתִּיב, (שמואל א ח) אֶת שְׂדוֹתֵיכֶם וּכְרָמֵיכֶם וְזִיתֵיכֶם
הַטּוֹבִים יִקַּח. וְאִי אֶחָאֵב נִטְלָה הֵהוּא פָּרִם בְּנָבוֹת, דִּינֵא
הוּה. וְתוּ, דִּיהוּה יְהִיב לִיה פְּרָמָא אַחְרָא, אוּ דִּהֲבָא, וְלֵא
בְּעָא.

אֲמַר לִיה, יָאוֹת שְׂאֵלָתָּ. תָּא תְּזִי, הָאִי רוּחַ דְּקֵאֲמְרוּ
דְּאִיהוּ רוּחַ דְּנָבוֹת, הֲכָא אִית לְאֶסְתְּפִלָּא. וְכִי
רוּחָא דְּנָבוֹת יְכִיל לְסִלְקָא וּלְקַיִמָא קַמִּיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, לְמַתְבַּע שְׁקָרָא. דְּכַתִּיב וַיֵּצֵא הַרוּחַ. וְאִי צְדִיקָא
הוּא, אִיךְ יַבְעֵי שְׁקָרָא בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, דְּאִיהוּ עֲלֵמָא
דְּקָשׁוּט. וַיְמָה בְּהָאִי עֲלֵמָא, לָא בְּעִי זַפָּאָה שְׁקָרָא, בְּהֵהוּא
עֲלֵמָא, לָא כָּל שְׁכָן. וְאִי לָאו זַפָּאָה אִיהוּ, הִיךְ יְכִיל
לְקַיִמָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אַלָּא וְדֵאִי נָבוֹת לָאו זַפָּאָה הוּה כָּל כֶּךָ לְקַיִמָא קַמִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַלָּא רוּחָא אַחְרָא הוּה,
דְּשִׁלְטָא בְּעֲלֵמָא. דְּדָא הוּא רוּחָא דְּקַיִמָא תְּדִיר וְסִלְקָא
קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְדָא הוּא דְּאֶסְטִי לְבָנִי עֲלֵמָא
בְּשְׁקָרָא. וַיְמָאן דְּאִיהוּ רְגִיל בְּשְׁקָרָא, אֶשְׁתַּדֵּל תְּדִיר
בְּשְׁקָרָא. וְעַל דָּא אֲמַר אַצָּא וְהִיִּיתִי רוּחַ שְׁקָר וְגו'. וְעַל
דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲמַר לִיה, צָא וַעֲשֵׂה כֵן. פּוּק
מִהָכָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ דְּכַתִּיב, (תהלים קא) דוֹבֵר שְׁקָרִים לֵא
יְכוֹן לְנַגְד עֵינֵי. וּבְגִין דָּא אִיהוּ רוּחַ שְׁקָר וְדֵאִי.

וְתוֹ, עַל מֵה דְקָטַל לִיָּה לְנָבוֹת וְנָטַל פְּרָמָא דִּילִיָּה,
 קָטוּלָא אַמַּאי קָטִיל לִיָּה. אֶלָּא עַל דְקָטִיל לִיָּה
 בְּלֹא דִינָא, אֶתְעַנְשׁ. קָטַל לִיָּה בְּלֹא דִינָא, וְנָסִיב פְּרָמָא
 דִּילִיָּה. וּבְגִין כֶּךָּ פְּתִיב, (מלכים א כא) הִרְצַחְתָּ וְגַם יִרְשַׁתָּ, וְעַל
 דָּא אֶתְעַנְשׁ. וְתָא חֲזִי, כַּמָּה אֵינּוֹן בְּנֵי נֶשָׂא בְּעַלְמָא,
 דְאֶסְטִי לֹוֹן הָאִי רוּחַ שְׁקָרָא בְּשְׁקָרָא. וְשְׁלִיט אִיהוּ
 בְּעַלְמָא בְּכַמָּה סְטָרִין וּבְכַמָּה עוֹבְדִין, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי.
 וְעַל דָּא דְוָד מְלָכָא בְּעָא לְאַסְתְּמָרָא מִנִּיָּה, וּבְעָא
 לְאַפְקָא מְגוּ מְסַאָבוּ. דִּכְתִּיב, (תהלים נא) יָב טְהוֹר
 בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדֵּשׁ בְּקִרְבִּי. דָּא הוּא רוּחַ
 נְכוֹן, וְאַחֲרָא אִיהוּ רוּחַ שְׁקָר. וְעַל דָּא תָרִין דְרַגִּין אֵינּוֹן,
 חַד קַדִּישָׁא, וְחַד מְסַאָבָא.

פְּתַח וְאָמַר, (יואל ב) וַיִּי גַתֵּן קוּלוֹ לְפָנֵי חִילוֹ כִּי רַב מְאֹד
 מִחֲנָהוּ וְכִי עָצוּם עוֹשֶׂה דְבָרוֹ וְגו', הָאִי קָרָא
 אוֹקִמוּהָ. אֲבָל וַיִּי, בְּכָל אֲתַר הוּא וּבֵי דִינִיָּה. גַתֵּן קוּלוֹ,
 דָּא הוּא קָלָא דִּכְתִּיב, (דברים ד) קוּל דְּבָרִים. וְכְתִיב הֵתָם,
 (שמות ד) לֹא אִישׁ דְּבָרִים. מֵאֵן אִישׁ דְּבָרִים. כַּמָּה דָּאֵת
 אָמַר, (דברים לג) אִישׁ הָאֱלֹהִים. לְפָנֵי חִילוֹ, אֵלִין אֵינּוֹן
 יִשְׂרָאֵל.

כִּי רַב מְאֹד מִחֲנָהוּ, כַּמָּה דָּאֵת אָמַר (איוב כד) הֵיִשׁ מְסַפֵּר
 לְגִדּוּדֵיו. (דף קצג ע"א) דִּכְמָה מְמַנֵּן וְשְׁלִיחֵן אֵית לִיָּה

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ קַיְיִמִי לְאַסְטָאָה עַל־יְהוּ
 דִּישְׂרָאֵל (זֵהָר חֲדָשׁ ל"ג) בְּגִין לְאַסְתָּאבָּא לְהוּ). וְעַל דָּא
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַדְמִן קַמ־יְהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּגִין לְנִטְרָא
 לְהוּ, וְלֹא יִכִּילוּ לְקַטְרָגָא לְהוּ.

כִּי עֲצוּם עוֹשֶׂה דְבָרוֹ. מֵאֵן עֲצוּם, דָּא הוּא זַכָּאָה הֵהוּא
 דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא קַדִּישָׁא יִמְמָא וְלִילִי. דְּדָבָר אַחַר
 כִּי עֲצוּם, דָּא הוּא מִקְטָרָגָא דְּאִשְׁתַּכַּח קַמִּי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְאִיהוּ תְּקִיפָא כְּפַרְזֵלָא תְּקִיפָא כְּטִינָרָא. עוֹשֶׂה
 דְּבָרוֹ, דְּנִטְיִל רְשׁוּת מְלַעֲיָלָא וְנִטְיִל נְשֻׁמְתָא מִתְתָּא.
 כִּי גְדוּל יוֹם יִי וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יִכִּלְגוּ. דְּאִיהוּ שְׁלִיט עַל
 כָּלָא, וְעֵלְאָה וְתְּקִיפָא עַל כָּלָהוּ, וְכִלְהוּ תְּחוּת
 שְׁלִטְנִיָּה. זַכָּאִין אִינּוֹן צְדִיקֵיָּא, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתַרְעִי בְּהוּ תְּדִיר, לְזַכָּאָה לֹוֹן לְעֵלְמָא דְּאִתִּי וְלִמְחַדִּי לְהוּ
 בְּחִידוֹ דְּצְדִיקֵיָּא דְּזַמִּינִין לְמְחַדִּי בֵּיהּ בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים ה) וַיִּשְׂמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יְרַנְּנוּ
 וְתִסַּךְ עֲלֵימוֹ וַיַּעֲלֶצּוּ בְךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם
 אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרֻשַׁת וַיְהִי מִקֵּץ

וַיְהִי מִקֵּץ, רַבִּי תַּיִיא פִּתַּח וְאָמַר, (אִיּוֹב כח) קִץ שָׁם לַחֲשָׁךְ
 וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר אֲבָן אֶפֶל וְצִלְמוֹת, הַאִי

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ קַיְיִמִי לְאַסְטָאָה עַל־יְהוּ
 דִּישְׂרָאֵל (זֵהָר חֲדָשׁ ל"ג) בְּגִין לְאַסְתָּאבָּא לְהוּ). וְעַל דָּא
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַדְמִן קַמ־יְהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּגִין לְנִטְרָא
 לְהוּ, וְלֹא יִכִּילוּ לְקַטְרָגָא לְהוּ.

כִּי עֲצוּם עוֹשֶׂה דְבָרוֹ. מֵאֵן עֲצוּם, דָּא הוּא זַכָּאָה הֵהוּא
 דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא קַדִּישָׁא יִמְמָא וְלִילִי. דְּדָבָר אַחַר
 כִּי עֲצוּם, דָּא הוּא מִקְטָרָגָא דְּאִשְׁתַּכַּח קַמִּי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְאִיהוּ תְּקִיפָא כְּפַרְזֵלָא תְּקִיפָא כְּטִינָרָא. עוֹשֶׂה
 דְּבָרוֹ, דְּנִטְיִל רְשׁוּת מְלַעֲיָלָא וְנִטְיִל נְשֻׁמְתָא מִתְתָּא.
 כִּי גְדוֹל יוֹם יִי וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יִכִּלְגוּ. דְּאִיהוּ שְׁלִיט עַל
 כָּלָא, וְעַלָּאָה וְתְּקִיפָא עַל כָּלָהוּ, וְכִלְהוּ תַּחֲוֹת
 שְׁלִטְנִיָּה. זַכָּאִין אִינּוֹן צְדִיקֵיָּא, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתַרְעִי בְּהוּ תְּדִיר, לְזַכָּאָה לֹון לְעֵלְמָא דְּאִתִּי וְלְמַחְדִּי לְהוּ
 בְּחִידוֹ דְּצְדִיקֵיָּא דְּזַמִּינִין לְמַחְדִּי בֵּיהּ בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים ה) וַיִּשְׂמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יְרַנְּנוּ
 וְתִסַּךְ עֲלֵימוֹ וַיַּעֲלֶצּוּ בְךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם
 אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרֻשַׁת וַיְהִי מִקֵּץ

וַיְהִי מִקֵּץ, רַבִּי תַּיִיא פִּתַּח וְאָמַר, (אִיּוֹב כח) קֵץ שָׁם לַחֲשָׁךְ
 וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר אָבֵן אָפֶל וְצִלְמוֹת, הַאי

קָרָא אֶתְמָר. קִץ שָׁם לַחֲשָׁן, דָּא אִיהוּ קִץ דְּשִׁמְאֵלָא,
 דְּאִיהוּ שָׂאט בְּעֵלְמָא, וְשָׂאט לְעֵילָא, וְקִיִּמָּא קִמִּי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִסְטִי, וְקִטְרִיג עַל עֵלְמָא, וְהָא
 אֶתְמָר. וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוּקָר, דְּהָא כָּל עוּבְדוּי לָאו
 אִינוּן לְטַב, אֶלָּא לְשִׁיזְאָה תְּדִיר וְלִמְעַבְד כְּלִיָּה בְּעֵלְמָא.
 אָבִן אֶפְל וְצִלְמוֹת, דָּא אָבִן נֶגְף, דְּבָה פְּשָׁלִין חִיִּיבִין,
 וְקִיִּמָּא בְּהַאי דְּאֶקְרִי, (איוב י) אֶרֶץ עֲפָתָה כְּמוֹ אֶפְל.
 תָּא חֲזִי, אִית אֶרֶץ חַיִּים לְעֵילָא, וְהָאִי אִיהוּ אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל. (ד"א וְאִית אֶרֶץ לְתַתָּא וְנֶקְרָא) אֶפְל וְצִלְמוֹת, אֶפְל דְּנִפְקָא
 מֵאֶרֶץ עֲפָתָה. מַאי (ס"א אֶרֶץ) אָבִן אֶפְל וְצִלְמוֹת, דָּא הוּא
 קִץ דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְּחֲשָׁן, זוּהֶמָּא דְּדַהֲבָא, וְהָא אֶתְמָר.
 תָּא חֲזִי, כְּמָה אִית לֹון לְבַנֵּי נְשָׂא לְאַסְתְּכֵלָא בְּפוּלְחָנָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא שְׂתַדְלָא בְּאוּרִייתָא יִמְמָא
 וְלִילִי. בְּגִין דִּינִדְעוּן וְיִסְתְּכֵלֹון בְּפוּלְחָנִיָּה. דְּהָא אוּרִייתָא
 אִיהי מְכֻרָזָא בְּכָל יוֹמָא קִמִּיָּה דְּבַר נָשׁ וְאַמְרָה, (משלי ט) מִי
 פְּתִי יִסוּר הִנֵּה חֶסֶר לֵב וְאַמְרָה לוֹ, וְהָא אוּקִימְנָא מְלִי.
 וְכֵד בַּר נָשׁ אֲשֶׁת־דֵּל בְּאוּרִייתָא, וְאַתְדַּבֵּק בָּהּ, זְכִי
 לְאַתְתַּקְפָּא בְּאִילָנָא דְּחַיִּי, דְּכִתִּיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים
 וְגו'. וְתָא חֲזִי, כֵּד בַּר נָשׁ אֲתַתְקַף בְּאִילָנָא דְּחַיִּי בְּהַאי
 עֵלְמָא, אֲתַתְקַף בֵּיהּ לְעֵלְמָא דְּאִתִּי. דְּהָא כֵּד נִשְׁמַתִּין
 נְפֻקִין מֵהַאי עֵלְמָא, הֲכִי אֲתַתְקֹנֵן לְהוּ דְּרַגִּין לְעֵלְמָא
 דְּאִתִּי.

תָּא חֲזִי, אֵילָנָא דְחַיִּי, אִיהוּ בְּכַמְה דְּרַגִּין מִתְּפַרְשָׁן דָּא
 מִן דָּא, וְכִלְהוּ חַד. דְּהָא בְּאֵילָנָא דְחַיִּי אֵית דְּרַגִּין
 אֵלִין עַל אֵלִין. עֲנַפִּין, וְעֵלִין, קְלִיפִין, (ס"א נופא) גּוּפָא
 דְּאֵילָנָא, שְׂרָשִׁין. וְכִלְא הוּא אֵילָנָא. כְּגוּוּנָא דָּא, כֹּל
 מֵאן דְּאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרֵייתָא, אִיהוּ אֲתַתְקֵן וְאֲתַתְקֵף
 בְּאֵילָנָא דְחַיִּי.

וְכֹל בְּנֵי דְמַהִימְנוּתָא יִשְׂרָאֵל, כְּלַהוּן מִתְּתַקְּפִין בְּאֵילָנָא
 דְחַיִּי, כְּלַהוּ אַחֲדִין בְּאֵילָנָא מִמָּש. מְנַהוּן בְּהוּא
 (ס"א נופא) גּוּפָא דְבֵיה, מְנַהוּן אַחֲדִין בְּעֲנַפִּין, מְנַהוּן בְּעֵלִין,
 מְנַהוּן בְּשְׂרָשִׁין. אֲשַׁתְּכַחוּ דְּכִלְהוּ אַחֲדִין בְּאֵילָנָא דְחַיִּי.
 וְאִינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרֵייתָא (דף קצג ע"ב) כְּלַהוּ אַחֲדִין בְּגּוּפָא
 דְּאֵילָנָא. וּבְגִין כֶּף מֵאן דְּאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרֵייתָא, אִיהוּ אַחֲדִין
 בְּכִלְא, וְהָא אוּקְמוּהָ וְאֲתַמַּר.

וַיְהִי מִקֵּץ, מֵאֵי מִקֵּץ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲתַר דְּלִית בֵּה
 זְכִירָה, וְדָא הוּא קִץ דְּשִׁמְאֵלָא. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין
 דְּכִתְיֵב, (בראשית מ) פִּי אִם זְכַרְתִּנִּי אֲתַךְ פְּאֶשֶׁר יֵיטֵב לָךְ.
 וְכִי הָכִי אֲתַחֲזִי לִיה לְיוֹסֵף צְדִיקָא, דְּאִיהוּ אָמַר פִּי אִם
 זְכַרְתִּנִּי אֲתַךְ. אֵלָא פִּיּוֹן דְּאֲסַתְּפֵל יוֹסֵף בְּחֵלְמִיה. אָמַר,
 וְדָאֵי חֵלְמָא דְּזְכִירָה אִיהוּ. וְאִיהוּ טַעָה בְּהֵאֵי, דְּהָא בֵּיה
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי כִלְא.

וְעַל דָּא אֲתַר דְּהוּא בֵּיה נִשְׁיֵי קָם קַמִּיה, מַה כְּתִיב וְלֹא